

Wędrowiec Świętokrzyski

Miesięcznik Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach • nr 5 • styczeń 2007 • czasopismo bezpłatne

Temat miesiąca

Nadzór budowlany

**Razem dbajmy
o bezpieczeństwo**

Ratownictwo medyczne

Wszelkiej pomyślności, dużo zdrowia,
powodzenia w życiu osobistym i zawodowym
oraz spełnienia najskrytszych marzeń
w nadchodzącym Nowym Roku 2007
wszystkim mieszkańcom
Województwa Świętokrzyskiego

życzą

Grzegorz Banaś – Wojewoda Świętokrzyski
Lech Janiszewski – Wicewojewoda Świętokrzyski

W numerze

Grudniowy przegląd wydarzeń	3
Nadzór budowlany	4
Ratownictwo medyczne	5
Akcja na rzecz Skoszyna trwa	5
Jak załatwić sprawę w urzędzie	6
Infolinia dla kierowców	6
Więści z urzędu	7
Konkurs fotograficzny „Taaka ryba”	7
Z Unią na Ty	8
ABC rolnika	8
Razem dbajmy o bezpieczeństwo	9
Co nowego w oświacie	9
Kulturalny eksport	10
Poznaj świętokrzyskie zakątki	10
Warto przeczytać	11
Moje wyprawy z obiektywem	11
Co? Gdzie? Kiedy?	12
Przepisy kulinarne	12

Fotofelieton

Michał, urzędowa „złota rączka”, przygotowuje dekoracje sali na spotkanie mikołajkowe, które zorganizował dla dzieci wojewoda świętokrzyski. Jako perfekcjonista, dopracowuje każdy szczegół. – Zero fuszerki. To musi być zrobione porządnie, by wytrzymało nawet największe fantazje dzieciaków – mówi.

Konkurs dla czytelników

Rozwiązanie konkursu z poprzedniego numeru:

Kielce były stolicą województwa krakowskiego od 1816 roku.

W lutym 1816r. utworzono w Kielcach Główną Dyрекcję Górniczą, podlegającą Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych. Był to istotny sygnał awansu miasta. Dekretem Namiestnika Królestwa Polskiego w sprawie podziału administracyjnego kraju, Kielce wraz z powiatem kieleckim znalazły się w granicach województwa krakowskiego. Z powodu utworzenia Wolnego Miasta Krakowa, początkowo podjęto decyzję o przeniesieniu stolicy województwa do Miechowa. Z wielu jednakże przyczyn (m. in. braki lokalowe) okazało się, że Miechów nie wchodził w rachubę. Namiestnik Królestwa Polskiego wyznaczył wobec tego 6 sierpnia 1816 roku Kielce na stolicę województwa krakowskiego. Ukazały się zarządzenia wykonawcze dotyczące przeniesienia do Kielc Komisji Województwa Krakowskiego. Przyniosło to miastu znaczne możliwości rozwojowe

Po kolejnych zmianach administracyjnych i utworzeniu guberni, Kielce przestały być stolicą z końcem 1844 roku.

Nagrodę w naszym konkursie otrzymuje **Wanda Banaczyk** z Ostrowca Świętokrzyskiego. Serdecznie gratulujemy!

Nasze kolejne pytanie konkursowe to:

Jak nazywał się wojewoda kielecki – inicjator utworzenia w Kielcach Sanktuarium Marszałka J. Piłsudskiego (otwartego w 1938 r.)?

Na odpowiedzi czekamy do 18 stycznia 2007 roku, pod numerem telefonu 342 12 32 lub pod adresem poczty elektronicznej anna.zmudzinska-salwa@kielce.uw.gov.pl (prosimy o podanie imienia i nazwiska oraz telefonu kontaktowego).

Wśród czytelników, którzy udzielą prawidłowych odpowiedzi, rozlosujemy nagrody.

Wydawca:

Świętokrzyski Urząd Wojewódzki w Kielcach
Al. IX Wieków Kielc 3, 25-516 Kielce
www.kielce.uw.gov.pl
tel. (41) 344 29 56, fax: (41) 344 48 32
e-mail: wojewoda@kielce.uw.gov.pl

Miesięcznik redaguje Biuro Prasowe Wojewody
tel. (41) 342 12 44 (Anna Żmudzinska-Salwa
– rzecznik prasowy wojewody)
e-mail: anna.zmudzinska-salwa@kielce.uw.gov.pl

Skład i łamanie: Studio Full Scan, tel. (41) 344 37 77

Grudniowy przegląd wydarzeń

Jubileusz 100 rocznicy urodzin obchodziła pani Józefa Kuchnicka z Sobowa w gminie Ożarów. Od wojewody Grzegorza Banasia otrzymała bukiet kwiatów i życzenia.

Wojewoda życzył jubilatce wiele sił, zdrowia oraz jak najwięcej powodów do radości. – Przykład, jaki daje Pani swoją piękną, pełną otwartości i życzliwości dla drugiego człowieka postawą jest dla młodego pokolenia wskazówką, jak mądrze i dobrze żyć – mówił wojewoda.

...

Święty Mikołaj odwiedził dzieci, które przyjechały do Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego na zaproszenie wojewody. Na miejsce przyjechał nietypowo, bo na hulajnodze.

Wszystkim dzieciom

przywiózł prezenty. Młodzi artyści z Wojewódzkiego Domu Kultury przygotowali dla milusińskich bogaty repertuar. W mikołajkowej zabawie wziął udział również wojewoda, któremu dzieci wręczyły w podziękowaniu za zorganizowanie akcji figurkę anioła. Podczas imprezy mikołajkowej bawiło się pięćdziesiąt dzieci z najbardziej potrzebujących świętokrzyskich rodzin.

...

W Sali Portretowej Muzeum Narodowego w Kielcach odbyła się uroczystość wręczenia aktów nadania obywatelstwa polskiego. Dokumenty z rąk wojewody otrzymały dwadzieścia cztery osoby. Wśród nich większość stanowiły osoby z Ukrainy, były również osoby z Rosji oraz po jednej z Kazachstanu, Turcji, Tunezji, Rumunii i Wietnamu. W jedenastu przypadkach obywatelstwo zostało nadane przez Prezydenta RP, w pozostałych decyzję o przyznaniu obywatelstwa polskiego podjął wojewoda świętokrzyski.

Wojewoda wziął udział w otwarciu wystawy „Było to w stanie wojennym”, zorganizowanej w 25 rocznicę wprowadzenia stanu wojennego. Ekspozycja była m. in. prasa podziemna ukazująca się w Kielcach w pierwszych miesiącach stanu wojennego, ulotki, komunikaty, dokumenty. – Jednym z eksponatów wystawy jest archiwalne wydanie „Trybuny Ludu” z dekretem o stanie wojennym i komentarzem redakcyjnym: „W obronie interesu narodu”. Dziś, po odzyskaniu wolności słowa możemy powiedzieć, że nie było to w interesie narodu, że wielka energia społeczna została wtedy zmarnowana. Na szczęście nie na długo, bo mieliśmy szansę odrodzić się jako wolny naród w wolnym państwie. Z perspektywy 25 lat wiemy, że nie da się zbudować przyszłości na trwałym fundamencie, jeżeli zapomnimy o przeszłości – mówił wojewoda.

...

Radosław Chwaściński z Radoszyc zdobył I miejsce w konkursie wojewody świętokrzyskiego na „Świętokrzyską potrawę świąteczną”. Jury uznało, że jego „kugiel” to najsmaczniejsze i najciekawsze danie zgłoszone do konkursu.

Finał konkursu odbył się w ŚUW. Jury pod przewodnictwem wojewody, w którym zasiadał m. in. Robert Sowa, szef kuchni Hotelu Jan III Sobieski w Warszawie, dokonało degustacji potraw i oceny ich prezentacji. Zwracano uwagę nie tylko na smak i przepis, ale również na związek potrawy z tradycjami regionu.

Wybór nie był łatwy – na stołach znajdowały się takie przysmaki jak kaczka pieczona z jabłkami i kapustą, pierogi „z blachy”, paszтет kurozwęcki z kwaszonej kapusty czy barszcz wigilijny na gąskach. Jednak to kugiel pana Radosława – syte danie z ziemniaków, gołonki, szynki i mleka, pieczone przez 10 godzin w piecu chlebowym – najbardziej zachwyciło członków jury. Pan Radosław otrzymał czek na 5 tys. zł oraz sprzęt agd.

Nagrody pieniężne otrzymali także laureaci drugiego i trzeciego miejsca (2 tys. i 1,5 tys. zł). Wszyscy uczestnicy finału otrzymali również nagrody rzeczowe.

Temat miesiąca

Nadzór budowlany

Niebezpieczne zwały śniegu

Zimą, zalegająca na dachu gruba warstwa śniegu może stać się przyczyną katastrofy budowlanej. Dlatego tak ważne jest odpowiednie utrzymanie stanu technicznego obiektów, zwłaszcza tych, w których przebywa dużo osób.

Zalegający śnieg może spowodować katastrofę

W styczniu mija rok od tragicznych wydarzeń w Katowicach. Wówczas życie straciło 65 osób, a ponad 140 zostało rannych. Według prokuratury przyczyną katastrofy było zaniedbanie zarządców. Do katastrofy budowlanej doszło ubiegłej zimy również w Ostrowcu Św., gdzie zawałała się hala na terenie starej huty. Zginęły dwie osoby. – W zeszłym roku w województwie świętokrzyskim miało miejsce łącznie 18 katastrof budowlanych. W większości przypadków były one spowodowane nadmiernym obciążeniem połaci dachowych zalegającym śniegiem lub lodem. Należy jednak podkreślić, że przyczyna była połączona z brakiem dbałości właścicieli lub zarządców o odpowiedni stan techniczny budynków – mówi Urszula Markowska, Świętokrzyski Wojewódzki Inspektor Nadzoru Budowlanego.

Po tamtych wydarzeniach mieszkańcy naszego województwa przywiązują szczególną uwagę do bezpieczeństwa.

Co zrobić by nie doszło do tragedii?

Zimą odśnieżamy nie tylko własne posesje, ale również pamiętajmy o pozbywaniu się niebezpiecznych zwałów śniegu zalegających na dachach naszych domów i pomieszczeń gospodarczych. Zbyt gruba warstwa śniegu może spowodować uszkodzenie, a nawet zawalenie dachu. Warto także sprawdzić, jaki jest stan techniczny budynków. Pamiętajmy, że to właśnie od naszej czujności zależy bezpieczeństwo naszych najbliższych i innych osób. – Aby nie doszło do tragedii najważniejsze jest wybudowanie budynku na podstawie pozwolenia, zgodnie z zatwierdzonym projektem budowlanym i pod nadzorem osoby posiadającej stosowne uprawnienia budowlane. W trakcie użytkowania obiektów gospodarczych należy dokonywać okresowej kontroli stanu technicznego budynku co najmniej raz na pięć lat – radzi Markowska.

Wojewoda zaapelował

W listopadzie ubiegłego roku wojewoda Grzegorz Banaś wystosował specjalny komunikat, w którym przypomniał zarządcom i właścicielom o ich obowiązkach wy-

nikających z ustawy o prawie budowlanym. To do nich należy właściwe utrzymanie budynków zgodnie z ich przeznaczeniem, wymaganiami ochrony środowiska oraz w należyтым stanie technicznym i estetycznym. Wszystkie obiekty powinny być w czasie ich użytkowania poddawane okresowym kontrolom przez właściciela lub zarządcę pod kątem stanu technicznego. Właściciel każdego obiektu powinien również posiadać księgę budynku, gdzie rejestruje się przebieg użytkowania, remonty i przebudowy. Niezależnie od przeprowadzanych przez nadzór budowlany okresowych przeglądów obowiązkiem właściciela jest zapewnienie pełnej sprawności użytkowej nieruchomości.

Na polecenie wojewody, służby nadzoru budowlanego przeprowadziły kontrole w całym województwie świętokrzyskim. Poddano im przede wszystkim obiekty podwyższonego ryzyka, w złym stanie technicznym, nie użytkowane, obiekty służące ochronie przeciwpowodziowej oraz roboty budowlane mogące w okresie niskich temperatur ze względów technicznych i technologicznych powodować zagrożenie dla bezpieczeństwa, ochrony zdrowia i mienia.

Do końca listopada 2006 roku powiatowi inspektorzy nadzoru budowlanego sprawdzili 176 obiektów budowlanych. – W 15 przypadkach odnotowano brak księzek obiektów. Nałożono 22 mandaty na właścicieli i wydano 7 zaleceń pokontrolnych dotyczących stanu technicznego lub prowadzenia dokumentacji obiektu. W dwóch przypadkach wszczęto postępowanie administracyjne – relacjonuje Urszula Markowska. Kontroli poddano również dworce kolejowe w regionie. Ich stan techniczny oceniono jako dobry i nie stwierdzono zagrożenia dla życia lub zdrowia osób. We wszystkich przypadkach były zastrzeżenia, co do estetyki obiektów i prowadzenia książki obiektów.

Bądźmy przezorni

Tegoroczna zima zaczyna się z opóźnieniem. Nie zwalnia to jednak zarządców od obowiązku dbania o stan techniczny i estetykę budynków. Bezpieczeństwo ludzi przebywających zwłaszcza w dużych, wielkopowierzchniowych obiektach takich jak supermarkety czy hale sportowe jest najważniejsze. Mieszkańcy domów wolnostojących również są zobowiązani do za dbania o bezpieczeństwo domowników, jak też sąsiadów. sąsiadów tym celu warto wcześniej zaopatrzyć się w odpowiedni sprzęt lub też zwrócić się o pomoc do fachowców. Prywatne zgłoszenia dotyczące odśnieżenia dachu przyjmują firmy wyspecjalizowane w pracy na wysokościach.

Ratownictwo medyczne

1 stycznia 2007 roku zaczęła obowiązywać ustawa o ratownictwie medycznym. Od tej pory wojewoda świętokrzyski będzie m.in. nadzorować pracę centrów powiadamiania ratunkowego, które będą łączyć służby dyspozytorskie trzech najważniejszych służb ratowniczych, czyli pogotowia ratunkowego, policji i straży pożarnej.

Zadaniem wojewody jest planowanie medycznego ratownictwa ratunkowego na terenie województwa. Ma on obowiązek sporządzać corocznie projekt planu medycznego zabezpieczenia ratunkowego na terenie województwa na okres następnych trzech lat

Plan medycznego zabezpieczenia ratunkowego na rok 2007 został opracowany przez wojewodę już w kwietniu ubiegłego roku. W tym roku powstanie plan na lata 2008-2010. Do 2009 roku, do wymogów ustawy, zostanie dostosowany system szkolenia ratowników medycznych, a zespoły ratownictwa medycznego będą w pełni działać w roku 2010.

W chwili obecnej w województwie świętokrzyskim działają 4 centra powiadamiania ratunkowego, gdzie pomoc można uzyskać pod alarmowym numerem telefonu 112. Są one zlokalizowane w komendach straży pożarnej w Kielcach, Końskich, Skarżysku-Kamiennej oraz Sandomierzu. Od stycznia ich funkcję zaczęły przejmować wszystkie miejskie i powiatowe komendy policji i straży pożarnej. – Wszystkie centra będą funkcjonować równolegle. Docelowo planowane jest utworzenie dwóch centrów w województwie świętokrzyskim, które zastąpią dotychczasowe – zapowiada Marek Tombarkiewicz, konsultant wojewódzki ds. ratownictwa medycznego. Dodaje, że pomoc będzie można nadal uzyskać dzwoniąc pod zwykłe numery alarmowe, jak np. 999. Od 1 stycznia zostało również powołane stanowisko lekarza koordynatora w Centrum Zarządzania Kryzysowego Wojewody. – Jego rola będzie bardzo ważna np. w przypadku masowych katastrof. Wtedy to lekarz koordynator będzie odpowiedzialny za skierowanie na miejsce dodatkowych zespołów ratownictwa medycznego i ustalenie liczby wolnych miejsc w najbliższych szpitalach – mówi Tombarkiewicz.

W roku 2007 w województwie świętokrzyskim o ratowanie zdrowia i życia ludzi zadbają 43 zespoły. Osoby poszkodowane będą przewożone do 8 istniejących szpitalnych oddziałów ratunkowych, a już w najbliższym czasie także do kolejnego, który zostanie utworzony w Jędrzejowie.

Akcja na rzecz Skoszyna trwa

Prace nabrały tempa

Nowy budynek schroniska dla samotnych rolników w Nowym Skoszynie ma już pokrycie dachu i wstawione wszystkie okna. – Mam nadzieję, że w tym roku, dzięki wsparciu ludzi dobrej woli, uda nam się skończyć pomieszczenia na parterze, tak aby mogli z nich korzystać nasi pensjonariusze – mówi ks. Jan Mikos, prezes lokalnego Towarzystwa Pomocy im. Brata Alberta, który osobiście nadzoruje wszystkie prace budowlane.

Prace nabrały tempa dzięki pieniądзом pozyskanym z akcji zainicjowanej w ubiegłym roku przez wojewodę i z rezerwy budżetowej przyznanej Towarzystwu decyzją Prezesa Rady Ministrów. Wciąż jednak brakuje około miliona złotych.

– Jestem pełen nadziei i wierzę, że jeżeli roboty budowlane będą szły nadal tak sprawnie uda nam się częściowo zaadoptować nowy budynek. Teraz, zwłaszcza zimą, widzę jak wielu jest potrzebujących. Nie ma dnia, żeby nie zgłosił się ktoś z prośbą o pomoc – mówi ks. Jan Mikos. Niestety, w starym budynku, nie ma już wolnych miejsc, a nowy jest jeszcze nie wykończony. Do drzwi schroniska pukają bezdomni z całego województwa. – Przychodzą z Ostrowca, Bodzentyna, ale o wolne miejsca pytają również osoby z Warszawy i okolic. Serce się człowiekowi kroi, ale z powodu braku miejsc muszą odmawiać. Dlatego tak bardzo zależy nam na jak najszybszym dokończeniu budowy nowego schroniska – tłumaczy ks. Mikos.

Miejsce znajdzie w nim pięćdziesięciu pensjonariuszy, czyli dwukrotnie więcej niż teraz. To pierwsze tego typu miejsce w Polsce dla osamotnionych, pozostających bez opieki rolników. Schronisko „Nasze Gospodarstwo” to nowoczesny dwukondygnacyjny budynek. Jest całkowicie podpiwniczony. Pod względem funkcjonalnym i komunikacyjnym spełnia wszystkie wymogi Unii Europejskiej.

Najważniejsze jednak, że podopieczni schroniska mają możliwość przebywania w środowisku, które jest im najbliższe, gdzie czują się potrzebni i nie mają poczucia odrzucenia. Troskę o samotnych i pozbawionych opieki mieszkańców wsi doceniło Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej przyznając Towarzystwu Pomocy im. Św. Brata Alberta w Nowym Skoszynie nagrodę za wybitne rozwiązanie w dziedzinie pomocy społecznej za 2006 rok.

Akcja dokończenia budowy schroniska, którą zainicjował wojewoda Grzegorz Banaś, trwa nadal. Dotychczas włączyło się do niej kilkanaście świętokrzyskich firm i instytucji. Wspierają ją również największe lokalne media.

Wszystkie osoby, które chciałyby pomóc w dokończeniu budowy schroniska mogą wpłacać pieniądze na konto: 79 8507 0004 2008 8000 0710 0001 Bank Spółdzielczy w Waśniowie Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta Koło w Nowym Skoszynie

Schronisko Dla Bezdomnych, Samotnych Rolników 27-425 Waśniów, Nowy Skoszyn 64

Liczy się każda pomoc finansowa i materialna.

Jak załatwić sprawę w urzędzie

Lista tłumaczy przysięgłych

Za pośrednictwem strony internetowej ŚUW skorzystać można z listy tłumaczy przysięgłych prowadzących działalność na terenie zarówno województwa świętokrzyskiego, jak i całego kraju. Służy do tego specjalny link.

Informacje te zostały zamieszczone w odpowiedzi na postanowienia ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego. Nakłada ona na wszystkich wojewodów obowiązek udostępniania do powszechnego wglądu listy zawierającej nazwiska osób z odpowiednimi uprawnieniami. Baza oparta jest na liście ogłoszonej przez Ministra Sprawiedliwości, na której mieszczą się nazwiska wszystkich czynnych tłumaczy przysięgłych. Z formy elektronicznej można skorzystać poprzez Internet lub dzięki Infomatowi – urządzeniu z ekranem dotykowym umieszczonym w holu głównym urzędu obok Biura Obsługi Klientów. Wersja papierowa wspomnianej listy dostępna jest w Biurze Obsługi Klienta, w Wydziale Nadzoru i Kontroli oraz w Wydziale Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców w godzinach pracy urzędu. Informacje o tłumaczach przysięgłych są udzielane również telefonicznie pod numerem telefonu 041 342 13 85.

Tłumacze przysięgli, którzy uzyskali prawo wykonywania zawodu, powinni ponadto złożyć wojewodzie, właściwemu ze względu na miejsce zamieszkania, wzór podpisu oraz odcisk swojej pieczęci. Jak dotąd, na około 230 tłumaczy działających na terenie województwa jedynie 80 osób wywiązało się z tego obowiązku.

Zatrudnienie obcokrajowca

Cudzoziemcy mogą być dopuszczani do pracy na zasadach ochrony, możliwości i potrzeb lokalnych rynków pracy, jak też zatrudnienia na takich samych prawach jak obywatele polscy. Najważniejszą zasadą jest wydawanie cudzoziemcowi przyrzeczenia i zezwolenia na pracę w Polsce, w przypadku, kiedy nie ma możliwości zastąpienia go obywatelem polskim posiadającym odpowiednie lub nie gorsze niż cudzoziemiec kwalifikacje do wykonywania pracy. Taki fakt musi zostać potwierdzony przez starostę powiatu właściwego ze względu na miejsce wykonywania pracy.

Wnioski o wydanie zezwolenia na pracę dla cudzoziemców mogą składać pracodawcy, mający siedzibę na terenie naszego województwa. Zezwolenia na pracę mogą być udzielane na okres nie przekraczający 12 miesięcy. Wyjątek stanowią spółki z o.o. w organizacji i spółki akcyjne w organizacji, w których zezwolenia na pracę mogą być udzielane na okres 6 miesięcy.

Wzory wniosków z wykazem wymaganych załączników dostępne są w Wydziale Polityki Społecznej oraz na stronie internetowej ŚUW. Szczegółowych informacji udziela Wydział Polityki Społecznej pod numerem telefonu 342 16 85.

Zgłoś złe oznakowanie dróg

Infolinia dla kierowców

Przypominamy, że działa bezpłatna infolinia, za pośrednictwem której można zgłaszać niewłaściwe oznakowanie drogowe. Dzwoniąc pod numer 9287 kierowcy mają możliwość zasygnalizowania służbom wojewody wszelkich błędów w oznakowaniu na terenie całego województwa świętokrzyskiego.

Telefon został uruchomiony 27 września w związku z działaniami Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, których celem jest poprawienie bezpieczeństwa na drogach. W odpowiedzi na zalecenia ministra, wojewoda Grzegorz Banaś zobowiązał wszystkie jednostki administracyjne w województwie, do których należy wykonywanie zadań z zakresu zarządzania ruchem na drogach publicznych, do zwrócenia szczególnej uwagi na prawidłowość wykonywania tych zadań.

W piśmie, które trafiło do Marszałka Województwa, Prezydenta Miasta Kielc, wszystkich starostów w województwie świętokrzyskim oraz Dyrektora Regionalnego Oddziału Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad w Kielcach wojewoda poprosił dodatkowo o skontrolowanie stanu oznakowania drogowego, z uwzględnieniem wyeliminowania przypadków oznakowania wzajemnie się wykluczającego.

Od momentu uruchomienia infolinii dyżurni Centrum Zarządzania Kryzysowego Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego przyjęli ponad 70 zgłoszeń. Dyżurny zapisuje taki przypadek w specjalnym zeszycie, a następnie przekazuje sprawę właściwym zarządcom dróg.

Wieści z urzędu

Rodzicielstwo zastępcze

Obradowała Świętokrzyska Koalicja na rzecz Rodzicielstwa Zastępczego. Celem spotkania było wypracowanie planu pracy na ten rok.

– Ta koalicja jest wyjątkowa w skali kraju, bo do jej prac zaprosiliśmy przedstawicieli wszystkich form działających w systemie opieki nad dzieckiem i rodziną. Uznaliśmy, że powinniśmy wspólnie działać na rzecz rodzicielstwa zastępczego – mówiła Renata Segiecińska, zastępca dyrektora Wydziału Polityki Społecznej ŚUW.

Koalicja powstała w październiku ubiegłego roku. Wtedy też została zainicjowana przez wojewodę świętokrzyskiego Grzegorza Banasia kampania społeczna „Potrzebuję rodziców od zaraz”. Ze statystyk wynika, że w województwie świętokrzyskim funkcjonuje 21 rodzinnych domów dziecka, w których przebywa 150 dzieci. W spokrewnionych rodzinach zastępczych, których jest 994, wychowuje się około 1300 dzieci. W 93 niespokrewnionych jest ich 124. Najmniej jest zawodowych rodzin zastępczych, bo tylko 11 w całym województwie, w tym 7 to pogotowia rodzinne, 1 rodzina specjalistyczna oraz 3 rodziny wielodzietne. Blisko 400 dzieci przebywa w 12 placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

– Coraz częściej mówi się o tym, że potrzeba więcej rodzinnych domach dziecka, które są najlepszą, ale i jednocześnie najtrudniejszą formą pomocy społecznej – podkreślała Renata Segiecińska. Przypomniała również o przygotowywanym projekcie ustawy o rodzicielstwie zastępczym. Podczas spotkania rozmawiano o systemie opieki nad dzieckiem i rodziną w oparciu o doświadczenia świętokrzyskich placówek. Organizatorem spotkania był Wydział Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego.

Konkurs fotograficzny „Taaaka Ryba”

Na bożonarodzeniowym stole nie mogło zabraknąć świątecznego karpia i innych dań rybnych. Kilka dni przed Wigilią Bożego Narodzenia wicewojewoda Lech Janiszewski wręczył nagrody laureatom konkursu fotograficznego „Taaaka ryba”.

Na konkurs nadesłano kilkadziesiąt zdjęć przedstawiających wędkarskie trofea. W ścisłym finale wyłoniono trzech zwycięzców oraz przyznano cztery wyróżnienia. Przewodniczącym jury był wicewojewoda Lech Janiszewski.

– Trochę zazdroszczę Państwu tego hobby, bowiem wiąże się ono z pobytami w ciekawych miejscach, odpoczynkiem na łonie natury, a przede wszystkim z przyjemnością walki z rybą. To jest pewnego rodzaju sztuka, rozumienie dzikiej natury ryb – powiedział wicewojewoda. Zwycięzcy otrzymali wędkę oraz bardzo praktyczne akcesoria wędkarskie.

Laureaci konkursu:

I miejsce – Stanisław Krzysztofik (zdjęcie poniżej)

II miejsce – Dariusz Ślusarczyk

III miejsce – Waldemar Bakalarz

Wyróżnienia: Albert Różycki, Seweryn Staniec, Mariusz Rugol oraz Hubert Soboń.

Z Unią na Ty

Ochrona zdrowia w Unii Europejskiej

Jedziesz za granicę – zabierz ze sobą EKUZ

Od stycznia we wszystkich krajach członkowskich Unii Europejskiej, a także w Islandii, Lichtensteinie, Norwegii i Szwajcarii, obowiązuje Europejska Karta Ubezpieczenia Zdrowotnego (EKUZ).

Jest to dokument, który uprawnia do korzystania ze świadczeń zdrowotnych w czasie przebywania w innych krajach członkowskich. Na plastikowej karcie zamieszczone są podstawowe informacje o ubezpieczonym tj. imię, nazwisko, data urodzenia, PESEL, nr identyfikujący instytucji ubezpieczającej, nr karty i data jej ważności. Prawo do korzystania z niej mają osoby ubezpieczone w Narodowym Funduszu Zdrowia. Każda osoba ubezpieczona oraz członkowie rodziny powinni wyjeżdżając z kraju posiadać swoją kartę, również dzieci. Karta wydawana jest osobom wyjeżdżającym czasowo do krajów członkowskich w celach turystycznych, służbowych, w celu nauki i pracownikom oddelegowanym do pracy przez polskiego pracodawcę.

Aby otrzymać Europejską Kartę Ubezpieczenia Zdrowotnego należy złożyć wniosek w Oddziale Wojewódzkim lub Delegaturze NFZ – właściwym ze względu na miejsce zamieszkania. Wydaje się ją standardowo na okres dwóch miesięcy. Natomiast w przypadku osób wyjeżdżających do pracy, kartę wydaje się na okres do czasu podjęcia pracy, dla bezrobotnych na 30 dni, uczniom i studentom na czas nauki – do końca semestru, emerytom na 5 lat, a renciście na okres przyznanego świadczenia.

EKUZ uprawnia do korzystania z niezbędnych świadczeń zdrowotnych w innym państwie członkowskim w takim zakresie, który umożliwi kontynuowanie zaplanowanej wizyty w tym państwie w bezpiecznych warunkach z medycznego punktu widzenia. Dzięki niej można skorzystać z opieki w placówkach, które działają w ramach powszechnego systemu ochrony zdrowia.

W przypadku, gdy znajdziemy się za granicą bez EKUZ, a potrzebujemy opieki medycznej, należy skontaktować się telefonicznie, faksem lub za pośrednictwem osób z Polski z oddziałem wojewódzkim NFZ. Wówczas zostanie wystawiony Certyfikat Zastępczy, dostarczony pocztą lub faksem. Jeśli nie uda się uzyskać Certyfikatu, pomoc medyczna zostanie udzielona, ale najprawdopodobniej odpłatnie. W takim wypadku należy zachować wszystkie rachunki i starać się o zwrot kosztów leczenia.

ABC rolnika

LEADER + w gminie Daleszyce

LEADER + to unijny program, którego celem jest pomoc obszarom wiejskim w spójnym długoletnim rozwoju drobnej przedsiębiorczości na wsi oraz szukaniu przez rolników nowych źródeł dochodów pozarolniczych. Partnerskie podejście pozwala wybrać najważniejsze cele dla rozwoju konkretnej społeczności, w oparciu o współpracę sektora publicznego, społecznego i biznesowego. Pomoc przeznaczona jest na tworzenie i realizację strategii danej gminy. Gminna społeczność musi się zorganizować w Lokalną Grupę Działania (LGD).

Gmina Daleszyce to malownicze krajobrazy, ciekawe zabytki, a tym samym duży potencjał turystyczny i dorobek kulturowy. Wykorzystując ten potencjał przystąpiła do Pilotażowego Programu LEADER + Schemat I. Pod koniec sierpnia 2005 roku gmina podpisała umowę z Fundacją Programów Pomocy dla Rolnictwa (FAPA). Projekt o wartości ponad 73 tys. zł zakładał aktywizację środowisk lokalnych na rzecz opracowania strategii obszarów wiejskich, powołania Lokalnej Grupy Działania oraz analizę możliwości rozwojowych Gminy Daleszyce w oparciu o zasoby przyrodnicze i kulturowe.

Zadania zapisane w harmonogramie realizowane były przez osiem miesięcy, od września 2005 do kwietnia 2006 roku. W ramach projektu opracowana została broszura o programie LEADER + i projekcie. Uruchomiona została strona www.leaderplus.daleszyce.pl – będąca źródłem informacji o projekcie. W lokalnej prasie i TVP3 ukazywały się informacje programie LEADER+ i projekcie. Gmina została oznakowana tablicami informacyjnymi. Opracowano Zintegrowaną Strategię Rozwoju Obszarów Wiejskich (ZSROW). Powołano Lokalną Grupę Działania pod nazwą Związek Stowarzyszeń „Białe Ługi”. W jej składzie znaleźli się: Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Daleszyckiej, Stowarzyszenie Agroturystyczne Gminy Daleszyce „Żeremie”, Parafialny Klub Sportowy „Razem”, Stowarzyszenie Przedsiębiorców Gminy Daleszyce oraz Gmina Daleszyce. Na mocy decyzji Sądu Rejonowego w Kielcach LGD „Białe Ługi” została wpisana do KRS.

Projekt stworzył warunki dla nowych pomysłów i współdziałania. Jego efektem było opracowanie Zintegrowanej Strategii Rozwoju Obszarów Wiejskich. Wytycza ona dostosowane do specyfiki gminy kierunki jej rozwoju. Uwzględnia rozwój gospodarczy, aspekty społeczne, kulturowe i troskę o środowisko naturalne, a także program promocji produktu lokalnego. Powołanie LGD „Białe Ługi” gwarantuje realizację kolejnych projektów LEADERA.

Grażyna Bednarczyk

Razem dbajmy o bezpieczeństwo

„Razem bezpieczniej” to planowany na lata 2007-2015 rządowy program ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań. W Świętokrzyskiem zadania wynikające z projektu będzie koordynował wojewoda.

Pomysłodawcą programu jest Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji. Jego głównymi założeniami jest wzrost realnego bezpieczeństwa w Polsce oraz poczucia bezpieczeństwa wśród mieszkańców naszego kraju. Program ma na celu zapobieganie przestępczości i aspołecznym zachowaniom poprzez zaktywizowanie działań administracji rządowej na rzecz współpracy z administracją samorządową, organizacjami pozarządowymi i społecznością lokalną, a także poprawę wizerunku i wzrost zaufania do Policji oraz innych służb działających na rzecz poprawy porządku publicznego.

– Zakres tematyczny działań dotyczących zapewnienia bezpieczeństwa mieszkańcom całego kraju jest na tyle uniwersalny, że z pewnością będzie kontynuowany przez długie lata – zapowiada Michał Siwierski, pełnomocnik wojewody ds. realizowania programu „Razem bezpieczniej”. Realizację programu może wspierać również administracja samorządowa, która została zaproszona do projektu na zasadzie dobrowolnego udziału. – Będę zachęcał do współpracy wszystkie organy samorządu terytorialnego, jeśli się uda program będzie realizowany najpełniej w każdej dziedzinie. Chodzi o wypracowanie wspólnych metod reagowania na przestępczość i przejawy zachowań aspołecznych – mówi Siwierski.

Program „Razem bezpieczniej” został ujęty w dokumencie strategicznym i programowym Rządu Rzeczypospolitej Polskiej „Strategii Rozwoju Kraju na lata 2007-2015” przyjętym przez Radę Ministrów w dniu 27 czerwca 2006 roku. Na poziomie województwa zadania wynikające z programu koordynuje wojewoda przy pomocy zespołu, w skład którego wejdą przedstawiciele przede wszystkim administracji samorządowej, Policji, Państwowej Straży Pożarnej czy Straży Granicznej. Zespół ten będzie inicjował i koordynował działania programu na swoim terenie, zbierał informacje o jego realizacji, a następnie przedkładał Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji sprawozdania i wnioski. Realizacja programu rozpocznie się w pierwszym kwartale bieżącego roku.

Co nowego w oświacie

Doradzą kuratorowi

W styczniu rozpocznie prace Świętokrzyska Rada Dzieci i Młodzieży przy Kuratorze Oświaty.

Rada ma charakter opiniotwórczy i doradczy. Zasiadają w niej reprezentanci szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych (licea i technika) z całego województwa. Łącznie około 35 osób, po dwie osoby z każdego powiatu. Najlepsi kandydaci zostali wyłonieni przez dyrektorów szkół po rekomendacji rad pedagogicznych i samorządów uczniowskich. Aby zasiąść w Radzie, uczniowie musieli uzyskać zgodę rodziców i spełnić określone kryteria. Ich średnia ocen ze wszystkich przedmiotów nie mogła być mniejsza niż 4,0 oraz, a ocena z zachowania – co najmniej bardzo dobra. Pod uwagę brano również działalność społeczną oraz osiągnięcia w konkursach i olimpiadach. Wyłonione w ten sposób osoby pomogą świętokrzyskiemu kuratorowi oświaty w rozwiązywaniu najbardziej pilnych spraw dotyczących młodzieży.

– Planujemy, że spotkania odbywać się będą raz w miesiącu. Chcemy, żeby uczniowie mieli wpływ na kształtowanie polityki kuratorium tak, aby nic co będzie ich dotyczyć nie działo się bez ich udziału – tłumaczy Juliusz Hrouda ze Świętokrzyskiego Kuratorium Oświaty. – Mamy nadzieję, że będąc w ten sposób bliżej młodzieży będziemy mogli na bieżąco poznawać ich opinie, ale również i problemy, z jakimi spotykają się na co dzień w szkołach – dodaje.

Zgodnie z zaleceniami Ministerstwa Edukacji Narodowej, Rady Dzieci i Młodzieży mają działać we wszystkich województwach. Są elementem rządowego programu pozytywnej współpracy z młodzieżą. Rady sprawują patronat nad samorządem uczniowskim i mają możliwość wnioskowania o nagrody dla młodych ludzi, którzy potrafią przeciwstawić się przemocy w szkole.

Kulturalny eksport

Zbigniew Masternak

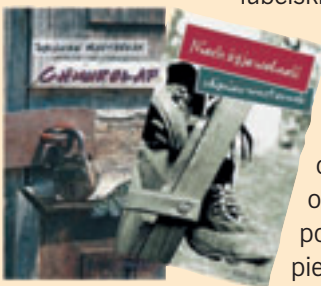
Ziemia świętokrzyska może się pochwalić wieloma znakomitymi nazwiskami, jeśli chodzi o twórczość pisarską. Według wielu, 28-letni Zbyszek Masternak spod Opatowa ma wszelkie zadatki, aby w tej dziedzinie godnie pójść w ślady Żeromskiego czy Gombrowicza.

Kilka tygodni temu na rynku ukazała się druga powieść Masternaka zatytułowana „Chmurotap”. To właśnie wtedy krytycy zaczęli porównywać jego pisarską wrażliwość jako „godną Żeromskiego”. Skojarzenie z tym pisarzem nasunęło się również ze względu na opisywany w książce region, czyli Góry Świętokrzyskie. A z racji obecnej w niej groteski i krytyki polskiej religijności, według wielu znawców autorowi blisko też do Gombrowicza.

Zbigniew Masternak wychował się w Piórkowie, niedaleko Opatowa. Jego rodzice prowadzili tam niewielkie gospodarstwo rolne. Jednak Zbyszek nie chciał zostać rolnikiem i zaraz po maturze wyjechał na studia. Najpierw na lubelskim UMSC studiował prawo, potem we Wrocławiu polonistykę. Swoją przygodę z literaturą zaczął na łamach „Twórczości”, gdzie opublikował kilkadziesiąt opowiadań. To właśnie na ich podstawie napisał swoją pierwszą książkę „Niech żyje wolność”, wydaną rok temu przez poznańskie wydawnictwo „Zysk i Sk-a”.

Debiut spotkał się z uznaniem krytyków – wybitny literat Henryk Berezka stwierdził, że „miarą umiejętności pisarskich w tej powieści jest to, że granic zabawowej niedopuszczalności się nie przekracza.” Dzięki rozgłosowi Zbyszek miał szansę promować swoją książkę w salonach Empiku w całym kraju oraz podczas występów w telewizji, m. in. w programie Kazimierza Szczuki „Wydanie drugie, poprawione”.

Wszystko na to wskazuje, że druga powieść świętokrzyskiego pisarza również uznana zostanie za ciekawą pozycję na krajowym rynku. Wydarzenia z „Chmurotapa” poprzedzają chronologicznie fabułę debiutanckiej powieści „Niech żyje wolność”. W „Chmurotapie” aż roi się od wiedzów, zbójców i diabłów – prawie wszystkie wydarzenia z życia głównego bohatera, Księcia, zostały skonfrontowane ze świętokrzyskimi legendami żyjącymi w pamięci wspólnoty, do której przynależy. Ludowe podania wywierają znaczący wpływ na dojrzewanie chłopca. Są jedynym dziedzictwem, jakie przekazuje mu jego ojciec, tytułowy Chmurotap.

Poznaj świętokrzyskie zakątki

Opatów

Najstarsze dzieje miasta wiążą się z zespołem osadniczym na wzgórzu książęcego Żmigrodu, który następnie otrzymał miano Opatowa. Zespół, składający się z grodu i co najmniej dwóch osad, zajmował północny brzeg płynącego głębokim lessowym jarem potoku Łukawa (Opatówka). Stał tam kościół pod wezwaniem Najświętszej Marii Panny, który do 1471 roku pełnił funkcję kościoła parafialnego. Jednak wkrótce po jego wybudowaniu na przeciwnym, południowym brzegu Łukawy wzniesiono monumentalną romańską kolegiatę św. Marcina.

W źródłach pisanych po raz pierwszy nazwa Opatowa pojawia się w 1189 roku. Najświetniejszy okres w dziejach Opatowa przypada na lata 1514–1532, kiedy to miasto stanowiło własność kanclerza Krzysztofa Szydłowieckiego. Wieki XVI i XVII to okres rozwoju miasta także jako ośrodka politycznego – tu odbywały się sejmiki szlachty województwa sandomierskiego.

Kolegiata w Opatowie

Najcenniejszy zabytek – kolegiata zajmuje wyjątkowe miejsce wśród dzieł architektury romańskiej w Polsce. Jako jedna z nielicznych dobrze dochochowana od XII wieku do naszych czasów swoimi rozmiarami, okazałością i wysoką klasą architektoniczną od ponad ośmiuset lat daje świadectwo kunsztu średniowiecznych budowniczych.

Najstarsze źródła nie wspominają natomiast nic o początkach samej fundacji. Poświadczają jedynie istnienie w Opatowie kolegiaty, co najmniej od 1206 do 1223 roku. Późniejsze źródła mówią o przekazaniu kościoła w roku 1232 w ręce biskupa lubuskiego Wawrzyńca, przejmującego biskupstwo misyjne dla Rusi, którego siedzibą był właśnie Opatów. Kolejne informacje o kolegiacie opatowskiej zamieszcza dopiero Jan Długosz. Jednakże już w XV wieku nie znano początków kolegiaty.

Dokonywane w późniejszych latach próby interpretacji skąpych źródeł i rekonstrukcji historii Opatowa i kolegiaty we wczesnym średniowieczu nie przyniosły ostatecznych wyników. Sprzeczne były opinie na temat czasu powstania fundacji: od pierwszej połowy XI do końca XII wieku..

Kościół św. Marcina, wzniesiony z okolicznych ciosów piaskowca, otrzymał formę trójnawowej bazyliki z transeptem, z trójjapsydowym zakończeniem od wschodu oraz dwuwieżowym masywem zachodnim. Kolegiata uległa w ciągu swego istnienia kilku przebudowom.

W ubiegłym roku uroczystie obchodzono jubileusz 800-lecia istnienia kapituły kolegiackiej w Opatowie.

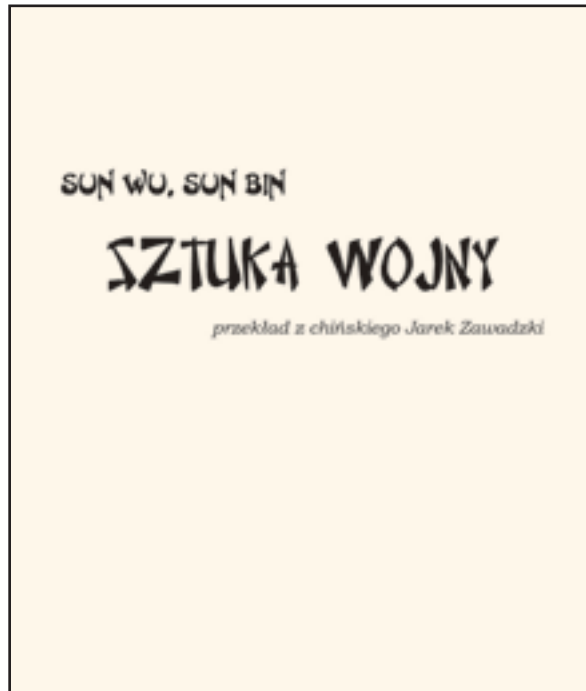
Warto przeczytać

Sztuka wojny

Zakres kompetencji i odpowiedzialności wojewody jest dość rozległy. To reprezentant rządu wdrażający jego politykę na terenie województwa, osoba odpowiedzialna za funkcjonowanie administracji państwowej, wydająca różnorakie decyzje administracyjne, aż w końcu po funkcje nadzoru nad samorządem. A tu ustawodawca wyposażył wojewodę w słynną już instytucję veta. Z tym vetem to trochę jak z UFO. Wszyscy o nim rozprawiają, ale mało kto wie, o co w tym wszystkim chodzi. Ba, zdarzyła się nawet rezygnacja z mandatu radnego sejmiku województwa na okoliczność wyposażenia wojewody w tą straszliwą broń. Ale dzisiaj nie o tym. Wróćmy na krótko do kompetencji. Należą do nich również sprawy związane z obronnością kraju. Materia to rozległa i skomplikowana, stąd wojewodowie zostali poddani stosownemu przeszkoleniu. W miejscu jak najbardziej adekwatnym, bo w Akademii Obrony Narodowej i oczywiście z tamtejszymi wykładowcami. Jeden z nich był tak silnie zainspirowany koncepcjami i zasadami zawartymi w słynnej od wieków „Sztuce wojny” autorstwa Sun Tzu, że nam – kursantom – nie pozostało nic innego, jak sięgnąć po tą pozycję. I rzeczywiście warto. Teoria i opisy mechanizmów społecznych podane przez Sun Tzu są nadal aktualne i warte analizy niezależnie od tego, czy się jest graczem giełdowym czy akurat wojewodą. Na dowód tego kilka przykładów.

Sun Tzu powiedział: *Sztuka prowadzenia wojny jest najważniejsza dla istnienia państwa. To sprawa życia bądź śmierci, droga albo do bezpieczeństwa, albo do klęski. Tak więc winna być przedmiotem rozważań, i nie powinna być zaniechana.*

Metoda: Cała sztuka walki bazuje na zwodzeniu przeciwnika. Stąd walczyć i zwyciężyć w każdej bitwie to nie dowód umiejętności. Prawdziwa umiejętność to złama-

nie oporu przeciwnika bez walki. Stąd najlepszy generał to taki, który pokrzyżuje plany przeciwnikowi.

Uderz w morale: Osłabiajcie wolę walki żołnierzy wroga za pomocą zmysłowych piosenek i muzyki.

Podważaj zaufanie: Należy dyskredytować wszystko, co dobre i pozytywne w kraju przeciwnika.

Dezorganizuj struktury zarządzania: Wszelkimi siłami wprowadzajcie zamieszanie na zapleczu, w zaopatrzeniu i wśród wojsk wroga. Dezorganizujcie wszelkimi sposobami działalność rządu przeciwnika. Siejcie waśń i niezgody między obywatelami wrogiego kraju. Buntujcie młodych przeciwko starym. Ośmieszajcie tradycje waszych przeciwników.

Zdobytaj wszelkie informacje o nieprzyjacielu: Nie szczędźcie obietnic i podarunków, żeby zdobyć wieści. Nie żałujcie pieniędzy, bo pieniądź w ten sposób wydany, zwróci się stukrotnie. Posyłajcie wszędzie swoich szpiegów.

Grzegorz Banaś
Wojewoda Świętokrzyski

Moje wyprawy z obiektywem

Jesienny liść

Co prawda jesień już się skończyła, ale czas na fotograficzne jesienne remanenty jest jak najwłaściwszy. Na zdjęciu obok – w szary październikowy dzień natura zaoferowała nam swoistą estetykę. Jesienny liść przykleił się do wilgotnego od deszczu kamienia i po chwili powstała taka sympatyczna kompozycja. Trudno było przejść obojętnie obok – bo przecież fotografowanie to jest w istocie utrwalanie chwili.

Lech Janiszewski
Wicewojewoda Świętokrzyski

Co? Gdzie? Kiedy?

VIII WSPÓLNE KOŁĘDOWANIE – PRZEGLĄD SZKOLNYCH PRZEDSTAWIEŃ BOŻONARODZENIOWYCH

6 stycznia

miejsce: Starachowice – Sala „Olimpia” UM

organizator: Oddział Katolickiego Stowarzyszenia Wychowawców

informacje: 041 274 63 77

XX RAJD ZIMOWY

13 stycznia

miejsce: okolice Końskich

organizator: Oddział PTTK Końskie

informacje: 041 372 84 55

CENTRALNE OBCHODY 144 ROCZNICY POWSTANIA STYCZNIOWEGO

26-28 stycznia

miejsce: Wąchock – Miejsko Gminny Ośrodek Kultury

organizator: Burmistrz Miasta i Gminy Wąchock, Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Wąchocku

informacje: 041 27 15 033

„ZASTANÓW SIĘ, CO JESZ”

Konkurs, którego celem jest zwiększenie świadomości młodzieży w zakresie wiedzy dotyczącej zdrowego odżywiania, został zorganizowany przez wojewodę Grzegorza Banasia. Jest adresowany do uczniów szkół gimnazjalnych. Zadaniem uczestników jest opracowanie prezentacji multimedialnej mającej na celu zachęcenie koleżanek i kolegów do zdrowego odżywiania się.

Do konkursu przyjmowane będą prace wykonane indywidualnie lub grupowo (nie więcej niż 2 osoby).

Prace prosimy przesyłać do 31.01.2007 roku na adres: Anna Żmudzińska- Salwa

Świętokrzyski Urząd Wojewódzki

25-516 Kielce, Aleja IX Wieków Kielc 3

Prace należy dostarczyć na płycie CD.

Maksymalny czas trwania prezentacji – 5 minut.

„FERIE Z ZAMECZKIEM”

15 stycznia

W programie akcji, która potrwa od 15.01. do 19.01.2007 r. są m. in. wycieczki autokarowe, konkursy, gry świetlicowe oraz wiele innych atrakcji.

miejsce: Dom Kultury „Zameczek”

Kielce, ul. Słowackiego 23

Informacje: 041 361 39 44

Dom Kultury „Zameczek” zaprasza na coroczny cykl imprez w ramach akcji „Zima w mieście” pod nazwą „Ferie z Zameczkiem – 2007”.

Przepisy kulinarne

Rozpoczynamy prezentację przepisów kulinarnych przygotowanych na ogłoszony przez wojewodę świętokrzyskiego konkurs „Świętokrzyska potrawa świąteczna”.

Kugiel

(przepis p. Radosława Chwaścińskiego z gm. Radoszyce)

Składniki:

- 8 kg ziemniaków, 1 gołonka, ok. 2 kg żeberka, ew. nóżka wieprzowa, 0,25 kg cebuli, 0,2 l mleka, sól, pieprz, olej.

Wykonanie:

Ziemniaki i cebulę trzemy jak na placki ziemniaczane, mięso myjemy i kroimy na niezbyt duże kawałki. Ziemniaki i mięso łączymy ze sobą dodając przyprawy i odrobinę

mleka. Tak przygotowaną potrawę umieszczamy w dużym garnku wysmarowanym uprzednio olejem i przykrywamy folią aluminiową oraz pokrywką. Pieczemy w piekarniku przez ok 10 godzin w początkowej temp. 180 °C, po godzinie zmniejszając do temp. 100 °C.

Kapuściane zawijasy

(przepis p. Jolanty Jurys z gm. Sadowie)

Składniki:

- 2 wieprzowe połówki, 0,5 kg mięsa wieprzowego z szynki, 100 g suszonych borowików, 70 g słoniny, 2 cebule, średnia główka kapusty białej, 2 łyżki posiekanej natki pietruszki, jajko, łyżka musztardy kieleckiej, sól, pieprz, szczypta cukru, tłuszcz do smażenia, łyżka masła.

Wykonanie:

Półdewiczki natrzeć solą, pieprzem i musztardą i zostawić na 3-4 godz. w chłodnym miejscu. Szynkę z odrobiną tłuszczu upiec w piekarniku i wystudzić. Borowiki wypłukać, ugotować i odcedzić, po czym udusić na maśle z pokrojoną cebulą. Główkę kapusty zalać wrzątkiem, zdjąć 10 wierzchnich liści, a resztę pokroić i udusić pod przykryciem z borowikami i cebulą. Upieczoną szynkę, borowiki, kapustę i cebulę przepuścić przez maszynkę, dodać jajko, sól, pieprz, natkę i szczyptę cukru, dokładnie wymieszać. Półdewiczki obrumienić ze wszystkich stron na rozgrzanym tłuszczu i wystudzić, po czym każdą obłożyć farszem, zawinąć w pozostawione liście kapusty i cienkie plastry słoniny, obwiązać lnianą nitką, ułożyć obok siebie w nasmarowanej tłuszczem gęsiarce, wstawić do nagrzanego piekarnika i piec około 40 minut. Podawać pokrojone w plastry z ziemniakami lub chlebem.